

Corpul omenesc : *fálk'i* (< fălci), *gýl'icǔ* (< gătiță „gitlej“), *fr'ézǔ* (< freză „pieptănătură“).

Termeni medicali : *šp'itái'* (< spital), *r'icétǔ* (< rețetă), *sp'icár'* (< spițer), *sp'icar'itǔ* (< spițerie), *t'ǎrmam'étru* (< termometru), *bandáš* (< bandaj).

Profesii și viața socială : *karpáč* (< cîrpaci), *karpáč'il'* (< a cîrpăci), *γrǔd'inárs':ik* (după rom. *grădinar*), *makán* (< mocan), *tymplár'*¹ (< tîmplar), *šuf'ér* (< șofer), *palmáš* (< pălmaș), *funkcyanár'* (< funcționar), *lukrator'*² (< lucrător), *škalár'*³ (< școlar), *paštár'* (< poștar), *m'il'icyǔ* (< miliție), *r'ǎg'im'ént* (< regiment).

Termeni legați de procesul de învățămînt : *táblǔ* (< tablă), *ǎ'ern'álǔ* (< cerneală), *kǔl'imárǔ* (< călimară), *tok* (< toc), *p'en'icǔ* (< peniță), *gúmǔ* (< gumă), *ab'ǎč'idár* (< abecedar), *z'ar* (< ziar); *l'imbru* (< timbru).

Forme de relief și meteorologie : *rýpǔ* (< rîpă), *lák* (< lac⁴), *furtúnǔ* (< furtună), *brumá* (< brumă), *kar bal'šóǔi* (după rom. *carul-mare*).

* * *

Se impune, sub formă de concluzie, precizarea apartenenței graiului vorbit de lipovenii din Pisc la una din ariile dialectale ale limbii ruse. Din analiza structurii fonomorfologice a graiului în discuție se desprind trei categorii de particularități : prima categorie, dominantă, cuprinde o serie de trăsături proprii exclusiv graiurilor sud-velicoruse ; a doua categorie înglobează unele trăsături comune graiurilor sud-velicoruse și graiurilor de tranziție ; în sfîrșit, a treia categorie, cu totul neînsemnată, constă din cîteva particularități velicoruse de nord.

Aspectele dominante ale graiului (prima categorie) : tratamentul fonetic *g* oclusiv > *γ* fricativ, transformarea consoanei *v* în *u* nesilabic (*y*), de regulă, înaintea unei consoane sau în poziție finală, diferențierea clară a sunetelor *č* și *c* (absența fenomenului țokanie), prezența unor desinențe verbale la persoana a III-a, singular și plural, în *-t* muiat⁵ ne îndreptățesc să-i atribuim o origine sudică.

Printre trăsăturile care pot fi întîlnite atît în fișia de tranziție, cît și în sud, amintim : fenomenele fonetice akanie (în cazul nostru, de tip nedisimilativ) și ikanie, dispariția parțială a genului neutru, tendința spre unificarea formelor de gen a substantivelor la plural.

Graiul prezintă, sporadic, și unele particularități nordice : transformarea lui *o*, de regulă în prima silabă protonică, în *u* (fenomenul se întîlnește, de obicei, în vestul ariei nord-velicoruse)⁶, rostirea unor cuvinte, cum ar fi *hutor*, cu *f* în loc de *h* (n-am înregistrat decît o singură dată acest fonetism), prezența unor forme cazuale, proprii substantivelor de declinare a II-a, în procesul flexiunii nominale a substantivelor de declinare a III-a (ca, de pildă, în graiurile din regiunea Vologda)⁷.

Prezența ultimelor două categorii de particularități, mai puțin importante în determinarea originii graiului, alături de unele trăsături dominante

¹ Există, însă, și cuvîntul *plót'n'ik*.

² Poate fi întîlnită și rostirea *lukrator'*.

³ Se rotește și *školdár'*.

⁴ E folosit, însă, și *óz'ors*.

⁵ Cu privire la aceste trăsături, tipice, ale graiurilor velicoruse de sud vezi, de pildă, P. S. Kuznețov, *op. cit.*, p. 57,59,63,84,124.

⁶ *Ibidem*, p. 41.

⁷ *Ibidem*, p. 72.